

Den Země, 22. dubna

- CÍL:** Podpořit oslavu a aktivity ke Dni Země ve škole, případně inspirovat k přípravě akcí pro rodiče a veřejnost.
Podnítit zájem o životní prostředí a naši krásnou modrou planetu.
- MOTIVACE:** „Je to umění s láskou a pokorou pečovat o Zemi jako o nádhernou zahradu.
Je to umění dávných předků, které by se mělo probudit i v našich srdcích...“
Jaroslav Svoboda
- „Země má dostatek bohatství pro potřebu každého, ale ne pro chamtivost každého.“
Mahátma Gándí
- Svátek je ovlivněn původními dny Země, které se konaly při oslavách jarní rovnodennosti, tedy 21. března, a oslavovaly příchod jara.
V moderním pojetí jde o ekologicky motivovaný svátek, upozorňující na dopady ničení životního prostředí, a rozvíjející diskuzi o možných cestách řešení.
V České republice slavíme Den Země od roku 1990 jako světový svátek životního prostředí.
- Motivační rozhovor:
- Formou motivačních otázek uvedeme a diskutujeme o problémech a vzájemných souvislostech lidské činnosti a ohrožení naší planety.
 - Zajímá nás, jak děti i dospělí vnímají problematiku ochrany životního prostředí a svůj vlastní podíl, tedy co může udělat každý z nás.
- CÍLOVÁ SKUPINA:** žáci MŠ, ZŠ, SŠ, dospělí
- DOBA TRVÁNÍ:** dle náročnosti vybraných aktivit, ideálně celý den
- MÍSTO:** pracovna, škola, okolí školy, park, les, hřiště, veřejná prostranství
- POMŮCKY:** dle vybraných aktivit
- METODY A FORMY PRÁCE:**

Příklady ověřených aktivit, ze kterých si můžete vybírat dle svých možností a potřeb:

- Prezenční stánek s **biopotravinami a produkty místních farmářů**, doplněná případně i ochutnávkou. Osvědčila se spolupráce se střední školou odpovídajícího zaměření či prodejnou biopotravin.
- Prezenční stánek s **Fair Trade** výrobky, vč. ochutnávky.
- Prezentace **rukodělných řemesel** s rukodělným programem pro děti i dospělé.
- **Prezentace dravců** (záchranné programy pro handicapované živočichy).
- **Osvětové akce** k vybraným tématům.
- **Soutěže a výstavy výtvarných prací.**
- **Promítání filmů.**
- **Organizace výstavy věcí**, které používali naši rodiče, či prarodiče, aneb „Zpět ke kořenům“. Požádejte žáky, zda nemají doma předměty, které již nepoužívají, ale používali je jejich rodiče, nebo prarodiče.
- **Fotografické soutěže a výstavy s různými tématy:**
 - Naše město (vesnice), jako místo pro život.
 - Co vlastně jíme. Kdo najde v obchodě potravinu, která má nejvíce našemu zdraví škodlivých ěček (cílem je vzbudit zájem co jíme).
 - O nejloupejší obal potravin či jiného výrobku (spotřeba přináší nejvíce odpadu).
 - Přírodní zajímavosti.
 - Člověk a příroda v kladném i záporném smyslu.

MŠ

I. st.
ZŠII. st.
ZŠ

SŠ

- **Účast na výukovém programu** z nabídky SEV.
- Společné **úklidy veřejných prostranství** nebo okolí školy.
- **Výtvarné aktivity** – například tvoření z odpadových materiálů, malování či potiskování plátěných tašek (podpora nakupování bez igelitových tašek). Inspirace najdete např. na <http://www.i-creative.cz>, <http://www.ekoatelier.kvalitne.cz/>
- Tvoření a **módní přehlídka oděvů** a doplňků z odpadových materiálů.
- **Malování na asfalt/chodník** – téma Den Země.
- **Odborné exkurze** na místa, která mohou příznivě ovlivnit pro environmentální smýšlení: památná místa, historické stavby, staré stromy, přírodní rezervace, parky, chráněná území, rozhledny apod.
- **Výlety** do přírody pro děti i rodiče spojené s poznáváním zajímavostí místní krajiny.
- **Návštěva muzea, hvězdárny, ZOO, farmy apod.**
- **Vědomostní hry** a kvízy pro děti i dospělé na různá témata (stromy, les, park, louka, potok, rybník).
- **Orientační závod** pro rodiče s dětmi (v parku, v lese), spojený s úkoly vztahující se ke Dni Země.
- **Pochod všech generací**, zábavný pochod pro různé věkové skupiny.
- **Kulaté stoly, žákovské konference či dětská slyšení**, např. na téma „Co mohu udělat já sám“ (nebo životní prostředí našeho města), za účasti žáků, rodičů, zastupitelů, odborníků atd.
- **Výroba panáka z odpadů** a jeho prezentace na veřejných prostranstvích.
- **Divadelní hry** žáků či místních ochotníků.
- **Sportovní aktivity** – jako doprovodné akce, podpora pobytu a aktivního pohybu v přírodě, podpora zdravého životního stylu, využití alternativních způsobů dopravy apod.

REFLEXE:

Společné vyhodnocení, diskuse, fotodokumentace, video dokumentace, prezentace na internetových v místních novinách.

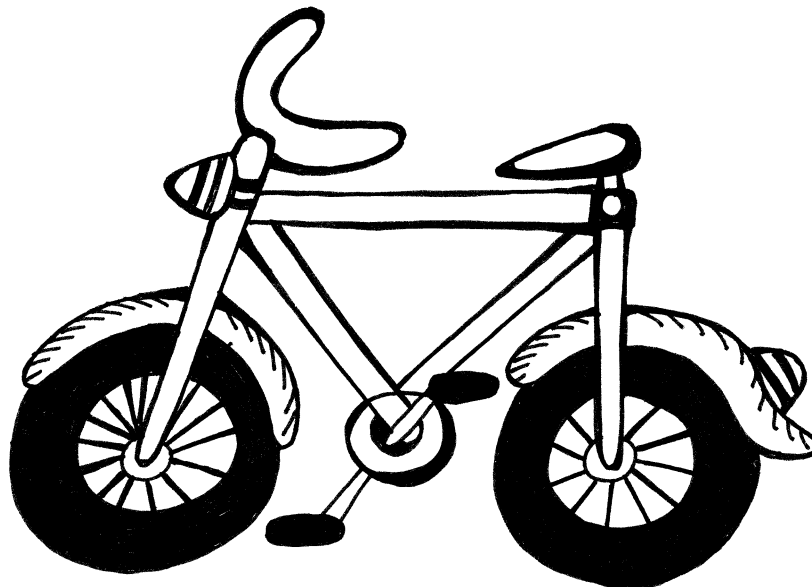
TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA:

- **Základní podmínky života** – přírodní zdroje.
- **Lidské aktivity a problémy ŽP** – ochrana přírody, změny v krajině, dlouhodobé programy zaměřené na růst ekologického vědomí veřejnosti.
- **Vztah člověka a prostředí** – naše obec, náš životní styl, místní problémy ŽP.

MŠ

I. st.
ZŠII. st.
ZŠ

SŠ

DIDAKTICKÝ TEXT:

Každoročně, 22. dubna slaví Den Země více jak miliarda lidí ve 175 státech světa. Den Země je největším svátkem naší modré planety, který slaví lidé společně na celé planetě bez ohledu na původ, víru či národnost.

Pár řádků z historie Dne Země ...

Den Země (angl. Earth Day) jako první uspořádali američtí studenti 22. dubna 1970. Snažili se prosadit přijetí nových ekologických zákonů a zvýšení státních rozpočtů na ochranu životního prostředí. Akce Earth Day se zúčastnilo dvacet milionů občanů USA. Pro dosažení trvale udržitelných podmínek naší civilizace na Zemi byl formulován tento program:

- stabilizovat počet lidí na Zemi
- vyloučit z používání chemikálie a odpady, které ničí ozónovou vrstvu
- zvýšit energetickou účinnost
- přejít na obnovitelné zdroje energie
- omezit zemědělské techniky, které vedou k erozi půdy a ke snižování její produktivity
- recyklovat materiály a odpady

22. duben můžeme považovat za výročí vzniku moderního environmentálního hnutí.

Od roku 1990 i v České republice slavíme 22. duben jako světový svátek životního prostředí.

Největší význam Dne Země spočívá v tom, že umožňuje i té nejmenší organizaci a jednotlivcům zařadit svůj malý příspěvek k péči o životní prostředí do celostátního a celosvětového kontextu. Den Země umožňuje spojit síly k výraznějšímu oslovení široké veřejnosti i představitelů politické a ekonomické správy ve jménu ochrany přírody a životního prostředí. Každým rokem takto probíhá velké množství menších i větších akcí, do kterých se stále více zapojují vedle nevládních ekologických organizací zejména školy, místní a státní úřady, místní samospráva, jednotlivci i firmy.

Mezinárodní web kampaně <http://www.earthday.org>

Odkazy:

www.denzeme.cz

www.EarthDay.net

Kdo říká, že nemůžeme změnit svět?

Obrací se heslo Dne Země ke každému občanu naší planety. Výzva na záchranu Země před ekologickou katastrofou se týká nejen vlád, parlamentů, politických stran, velkých podniků či vědeckých ústavů, ale také rodin a škol - rodičů, učitelů, dětí, studentů...

Může řadový učitel zanepřázdňený všedními každodenními starostmi skutečně změnit svět? Může na „změnu světa“ pomýšlet maminka v domácnosti nebo žák, který ještě nic nevyrobí, téměř o ničem samostatně nerozhoduje a také ve světě dospělých jen máloco ovlivňuje?

Odpověď na otázku, zda můžeme změnit svět nalezne každý sám v sobě, v knize, mezi přáteli... Chce to jen chuť hledat a my věříme, že těch, kdo ji najdou bude již brzy co nejvíce.

MŠ

I. st.
ZŠII. st.
ZŠ

SŠ

Můžete využít jako letáček na nástěnku či k rozdávání:

Pomozme Zemi alespoň tím, co je v našich silách:

- Neplýtvejme zbytečně energií a vodou, zejména pitnou.
- Třídíme suroviny, které lze recyklovat – papír, sklo, hliník, plasty, textil. Založte si vlastní kompost.
- Nakupujeme zboží a výrobky, které opravdu potřebujeme a při nákupu si vybíráme i podle obalu, složení a místa původu.
- Dáváme přednost vodě z kohoutku před tou balenou v plastových lahvích.
- Nakupujeme místní potraviny a výrobky.
- Podporujeme spravedlivý obchod – nakupujeme výrobky zn. Fair Trade.
- Vybíráme si výrobky s nízkou spotřebou energií a surovin.
- Přednost dáváme věcem, které dlouho vydrží a vyhýbejme se výrobkům na jedno použití.
- Na nákupy si nosíme vlastní tašku a nekupujeme stále další plastové.
- Pišme po obou stranách papíru.
- Dáváme přednost sprchování před koupáním, při mytí nádobí a zubů nenecháme téci vodu.
- Chodíme více pěšky, na kole či koloběžce.
- Pečujeme o přírodu ve svém okolí, například můžeme zhotovit a rozmístit budky, krmítka a pítka pro ptáky, ještěrkovnik, hmyzí domeček, vysadit stromy a keře, bylinky apod.
- Naslouchejme jeden druhému. Zkusme každý den udělat někomu drobnou radost. Nestydíme se projevit své city.
- Mějme vždy oči dokořán a vnímejme krásy přírody a všedního dne.

MŠ

I. st.
ZŠII. st.
ZŠ

SŠ